

การสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยและปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กจังหวัดปทุมธานี ปี 2560

กรรณิการ์ เจริญจิตร

สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง กรมอนามัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) การศึกษา ณ จุดเวลา (ภาคตัดขวาง : Cross-Sectional Studies) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ การพยากรณ์โอกาส และปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2560 ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ เมษายน – มิถุนายน 2560 กลุ่มตัวอย่างบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างน้อย 6 เดือนต่อเนื่อง และเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 เดือน 16 วัน ถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม 1 เด็กอายุ 8 เดือน 16 วันขึ้นไป - 2 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 335 คน กลุ่ม 2 เด็กอายุ 3-5 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 171 คน สัดส่วนร้อยละ 66.2 และ 33.8 ตามลำดับ สุ่มตัวอย่างโดยวิธี Stratified Three-stage Sampling ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 506 คนเครื่องมือที่ใช้ 1) แบบสัมภาษณ์มารดา บิดา ผู้เลี้ยงดูเด็ก 2) สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กและกราฟประเมินการเจริญเติบโต น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง 3) แบบทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย DENVER II วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ความสัมพันธ์และพยากรณ์โอกาสของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการเด็กโดยใช้ Multiple Binary Logistic Regression

ผลการศึกษา เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 68.8 พัฒนาการล่าช้ารวมทุกด้าน ร้อยละ 31.2 เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าพัฒนาล่าช้าด้าน ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 7.1 ด้านกล้ามเนื้อเล็กและการปรับตัว ร้อยละ 7.5 ด้านสังคมและการช่วยเหลือ ร้อยละ 9.5 และที่ด้านที่พบว่าล่าช้ามากที่สุดคือด้านภาษาร้อยละ 18.4 ปัจจัยของมารดาที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P -value < 0.05 ได้แก่ การศึกษาของมารดา การฝากครรภ์คุณภาพ สถานที่เลี้ยงดูเด็กในช่วงกลางวันเด็กอยู่ที่บ้านตนเอง

ข้อเสนอแนะ เิงนโยบายจังหวัดปทุมธานีเป็นพื้นที่เขตปริมณฑลมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานครและมีบริบทพื้นที่เขตเมืองคล้ายคลึงกัน ควรนำผลการสำรวจพัฒนาการเด็กและการพยากรณ์โอกาสปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยกำหนดในแผนงานพัฒนาการเด็กและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรุงเทพมหานคร